

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Vicelanråd

Harry Jansson

Föredragande

Rättsakkunnig

Pamela Baarman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 5

Kommissionens motiverade yttrande 2018/2289: Genomförandet av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer, senast ändrat genom direktiv 2013/55/EU.

ÅLR 2019/817

40 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 1, Rk1a20E5**.

Nr 6

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Rosenlund i Sunds kommun.

ÅLR 2019/7950

41 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Rosenlund RNr 2:12 i Sunds kommun.

Bakgrund

Ansökan gäller tillstånd att förvärva och besitta fastigheten Rosenlund RNr 2:12 i Kastelholm i Sunds kommun (771-412-2-12). Fastigheten är 4 400 m² och bebyggd med bostadshus. Fastigheten är belägen inom oplanerat område, men ligger enligt kommunen inom område som klassas som bykärna/område med bostadshus. Andelar i samfällda jord- och vattenområden ingår inte, och fastigheten gränsar inte till vatten.

Avsikten med förvärvet är fast bosättning. Sökandena är inte födda och uppvuxna på Åland, men har varit bosatta i landskapet sedan juli 2018. Den ena av sökandena har en mor från Åland och har tillbringat mycket fritid i landskapet sedan barndomen. Den andra sökanden har enligt ansökan tillbringat fritid i landskapet alltsedan 1993.

Kommunens utlåtande

Sunds kommun har den 3 december 2019 beslutat förorda ansökan om rätt att förvärva och besitta den färdigbildade fastigheten Rosenlund RNr 2:12 med motiveringen att fastigheten finns i bykärna /område med bostadshus och att fastigheten inte gränsar till hav samt att fastigheten ska användas för fast boende samt på fastigheten finns byggnad som är regi-

strerad som bostadshus.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd framgår kriterierna för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger. I 4 § 2 mom. 2 punkten stadgas under vilka förutsättningar jordförvärvstillstånd normalt ska beviljas för att äga en bostadsfastighet när sökanden har varit bosatt på Åland kortare tid än fem år. Förutsättningarna är:

1. Sökanden har flyttat till landskapet och har för avsikt att stanna här.
2. Markområdet understiger 4 000 m² och ska användas för fast boende.
3. Marken får inte gränsa till vatten och ska vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning.
4. Till marken hör vare sig andelar i samfällda land- eller vattenområden eller jakt- eller fiskerättigheter.

Ansökan uppfyller villkoren enligt punkterna 1, 3 och 4. Enligt villkoret i den andra punkten ska markområdet understiga 4 000 m². Eftersom fastigheten som sökanden förvärvat uppgår till 4 400 m² uppfylls inte villkoret i den andra punkten.

Mot bakgrund av ovanstående kan jordförvärvstillstånd inte beviljas med stöd av 4 § 2 mom. 2 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd. Eftersom ingen annan av de punkter som framgår ur 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd är tillämpliga i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör landskapsregeringen beakta bland annat sökandens anknytning till Åland och avsikt att fast bosätta sig här samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Landskapsregeringen konstaterar att för beviljande av jordförvärvstillstånd talar främst sökandenas avsikt med förvärvet, det vill säga fast boende. Sökandena är även bosatta i landskapet och har en viss tidigare anknytning till landskapet. Mot beviljande av jordförvärvstillstånd talar däremot markområdets storlek om 4 400 m². Landskapsregeringen konstaterar att fastighetens storlek överstiger den gräns om 4 000 m² som lagstiftaren ansett vara skälig för fast boende. Enligt framställningen (nr 20/2001–2002) till landskapslagen om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd grundar sig begränsningen om 4 000 m² för fast boende på att det inte är meningen att markområdet ska vara så stort att det kan styckas.

Landskapsregeringen har tidigare i ett fåtal enskilda fall och med hänsyn till särskilda omständigheter beviljat jordförvärvstillstånd fastän en fastighet överstigit 4 000 m². Det kan dock konstateras att dessa beslut utgjort enstaka avvikelser från landskapsregeringens praxis och således anser landskapsregeringen att besluten inte kan anses utgöra en förändring av tidigare beslutspraxis. Dessa enstaka tidigare beslut kan inte heller anses vara förenliga med jordförvärvslagstiftningens syfte som enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland är att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. Landskapsregeringen har under senare tid konsekvent avslagit ansökningar för fastigheter där maxgränsen om 4 000 m² överstigits så betydligt som i det nu aktuella fallet (jämför t.ex. beslut 18.12.2019, 915 Rk1a, ÅLR 2019/6584, där

fastigheten i fråga hade en storlek om 4 385 m²). Det skulle få långtgående konsekvenser och urholka syftet med jordförvärvslagstiftningen om landskapsregeringen rutinmässigt skulle frångå begränsningen om 4 000 m². Det bör poängteras att som ovan nämndes är syftet med jordförvärvslagstiftningen att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. De kriterier för beviljande av jordförvärvstillstånd som framgår ur 4 § 2 mom. 2 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd utgör i sig redan ett undantag från lagstiftningens huvudsakliga syfte. Med beaktande av omständigheterna i fallet och jordförvärvslagstiftningens syfte finner landskapsregeringen således inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Enligt ansökan har ingen överlåtelsehandling för fastigheten upprättats. Landskapsregeringen finner därför inte orsak att i enlighet med 6 § 1 mom. jordförvärvslagen för Åland föga ett tillkännagivande till avslaget om att egendomen ska överlåtas till någon som har rätt att äga sagda egendom inom sex månader från landskapsregeringens beslut.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 2 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

---

Utrikesministeriet
Enheten för EU-domstolsärenden
Rättstjänsten
PB 417
00023 STATSRÅDET

Hänvisning

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende

**KOMMISSIONENS MOTIVERADE YTTRANDE
2019/2289: GENOMFÖRANDET AV DIREKTIV
2005/36/EG OM ERKÄNNANDE AV YRKESKVALIFI-
KATIONER, SENAST ÄNDRAT GENOM DIREKTIV
2013/55/EU**

Landskapsregeringen har från utrikesministeriet erhållit en remiss angående kommissionens motiverade yttrande 2019/2289 om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Kommissionen anger i sitt brev SG-Greffe(2019)D/17460 av den 28 november 2019 att Finland inte verkar ha fullgjort sina skyldigheter enligt artiklarna 4.2, 10f och 55a.2 i direktiv 2005/36/EG, i dess lydelse enligt den senaste ändringen genom direktiv 2013/55/EU.

Kommissionen har den 25 januari 2019 tillställt Finland en formell underrättelse i samma ärende. Landskapsregeringen besvarade den formella underrättelsen den 5 mars 2019 (brevnummer 139 Rk1a). I sitt svar bestred landskapsregeringen då att direktivet skulle vara bristfälligt genomfört i landskapet, till den del kommissionens skrivelse rörde direktivets genomförande i landskapslagstiftningen.

Med anledning av det motiverade yttrandet framför nu landskapsregeringen följande synpunkter.

Relevant nationell lagstiftning

Direktiv 2005/36/EG i dess lydelse enligt direktiv 2013/55/EU berör såväl frågor som hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet, som frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Vad gäller de senare av dessa frågor gäller rikets genomförande av direktiven automatiskt även landskapet. Bestämmelser om fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet finns i självstyrelselagen (1991:71) för Åland.

Direktivet har, för landskapets vidkommande, införlivats huvudsakligen genom landskapslagen (2017:22) om erkännande av yrkeskvalifikationer. Den tidigare landskapslagen (2011:120) om erkännande av yrkeskvalifikationer,

som kommissionen återigen felaktigt hänvisar till i punkt 1 i sin skrivelse, är upphävd.

Punkt 3.1 i det motiverade yttrandet – Verkan av erkännandet – erkännande av samma yrke

Kommissionens synpunkter:

Enligt artikel 4 i direktiv 2005/36/EG ska en mottagande medlemsstat som erkänner yrkeskvalifikationer ge förmånstagare möjlighet att få tillträde i den medlemsstaten till samma yrke som denne är behörig för i ursprungsmedlemsstaten och att utöva det yrket i den mottagande medlemsstaten på samma villkor som dess medborgare. Yrket anses vara detsamma om det rör sig om jämförbara verksamheter.

I den formella underrättelsen konstaterade kommissionen att Finland och Åland inte i den nationella lagstiftningen hänvisar till definitionen av vad som avses vara samma yrke för erkännande av kvalifikationer i enlighet med artikel 4.2, nämligen jämförbarhet mellan verksamheter.

I svaret på den formella underrättelsen redogjorde Finland för att det nationella systemet inte, varken i Finland eller Åland, tillåter avslag med hänvisning till att namnet på yrket, yrkestiteln eller andra formella kriterier inte överensstämmer. Om skillnaderna är stora kan kompensationsåtgärder vidtas, varigenom målet i artikel 4.2 kan säkerställas.

Kommissionen anser att Finland i svaret på den formella underrättelsen endast beskriver hur kompensationsåtgärder vidtas efter det att det redan fastställts att två yrken är desamma, vilket inte har något med den aktuella frågan att göra. Kommissionen påpekar att artikel 4.2 gäller all den yrkesverksamhet som måste vara jämförbar för att det ska gå att fastställa att två yrken är desamma. Att innehållet i utbildningen avviker väsentligt är inte relevant i detta skede av förfarandet.

I det motiverade yttrandet vidhåller kommissionen sålunda sin bedömning att Finland har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 4.2 eftersom landet i sin nationella lagstiftning inte har fastställt hur man ska avgöra om det är fråga om samma eller ett annat yrke i den mening som avses i direktivet.

Landskapsregeringens ställningstagande:

Landskapsregeringen medger att artikel 4.2 i direktiv 2005/36/EG i dess lydelse enligt direktiv 2013/55/EU inte genomförs fullständigt i landskapslagstiftningen. Landskapsregeringen avser därför utarbeta ett lagförslag för att åtgärda den nuvarande bristen i landskapslagen (2017:22) om erkännande av yrkeskvalifikationer. Avsikten är att lagförslaget ska lämnas till lagtinget under våren 2020. Landskapsregeringen kommer att meddela kommissionen så snart ändringen av landskapslagen om erkännande av yrkeskvalifikationer har trätt i kraft.

Då kommissionen till övriga delar i det motiverade yttrandet enbart riktar sig till riket och genomförandet av direktivets bestämmelser i nationell lagstiftning i riket, konstaterar landskapsregeringen att det till denna del saknas

orsaker för landskapsregeringen att delta i bemötandet av kommissionens motiverade yttrande.

Vicelantråd

Harry Jansson

Rättssakkunnig

Pamela Baarman